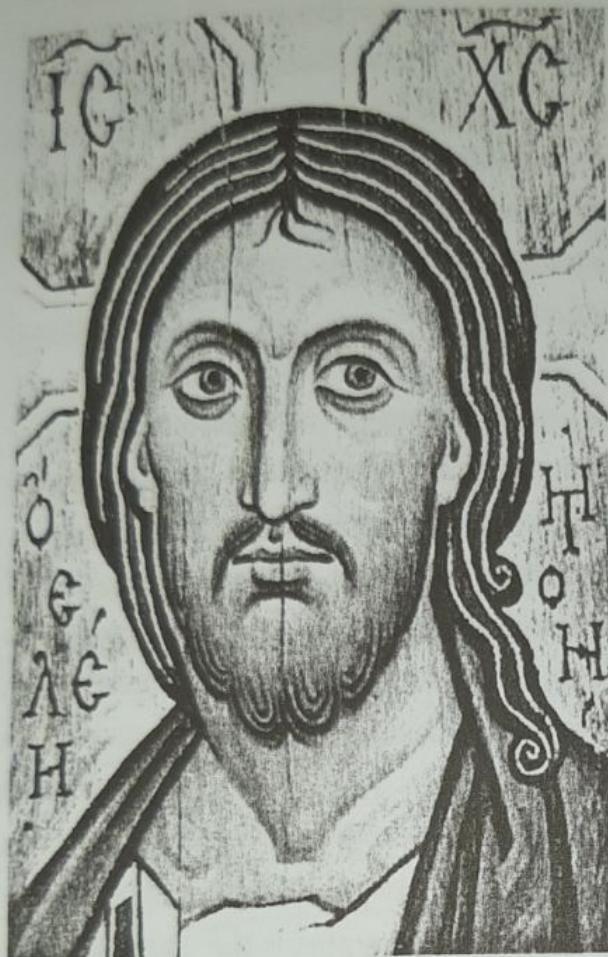

Десет Божијих заповести

Бог је преко пророка Мојсија, тринаест векова пре Христа, предао људима писани закон на Синајској гори, исписан на две камене плоче - таблице. Тај закон је изложен у облику 10 заповести, због чега је добио грчки назив Декалог (дека - десет и логос - реч, заповест).

Протумачимо значење прве две заповести:

1) *Ја сам Господ Бог твој; немој имати других божова осим Мене.*
2) *Не ћрави себи идола нити каква лика; немој им се клањати нити им служити.*
До изласка из Мисира, Израиљци су живели са народом који се клањао идолима (киповима разних животиња и измишљених божанстава). Тамо где се израиљски народ упутио, у Палестину, живели су људи који су

се такође клањали идолима. Да и они не би постали идолопоклонци, Бог им је дао ове заповести, како би их подсећале на правог и јединог Бога.

Многобоштво у свом првобитном облику већ је превазиђено, али се појављују друга, савремена божанства: новац, злато, куће, земља, одевање, автомобили и сл. Ово не значи да су ове ствари саме по себи лоше, него да човек не треба да буде њихов роб и да само о њима мисли.

Ове две заповести Божије нас уче да верујемо у једнога Бога, који је једини истинити Бог. Да се у Њега надамо, да Га волимо, прослављамо и да му благодаримо.

Такође нас уче:

Да је обожавање неког другог, лажног бога или богова - незнабоштво и многобоштво;

Да је обожавање ствари, створења Божијих и дела људских, уместо Бога - сујеверје;

Да је сумња у постојање Божије - скептицизам и атеизам.

Да је учење о Богу које се разликује од вере наших отаца - јерес.

Да је одвајање од Православља - раскол.

- Да ли ове заповести забрањују да поштујемо свету Дјеву Марију, анђеле и светитеље?

Не забрањују, јер их не обожавамо као Бога, већ их поштујемо као најдостојније чланове Божије породице. Обожавање припада само Богу.

- Зашто се онда молимо светитељима?

Зато што Бог испуњава вољу (жељу) оних који Њега воле. Светитељи су они људи који су доказали да воле Бога и њих је Бог зато прославио - посветио. Ми поштујемо и молимо се светитељима да нам помогну на путу спасења и да преко њих добијемо милост Божију.

Бог је изнад свих створења, ствари и дела.

- Зашто онда поштујемо иконе?

Ми поштујемо иконе - црквене слике, на којима је приказан Бог или ликови анђела и светитеља. Иконе служе да нас подсећају на дела Божија и на живот светитеља. Када се молимо пред иконом, ми се молимо Светитељу чије је лице насликано на икони, а преко светитеља молимо се Богу. Икона може бити злоупотребљена, ако неко поштује само икону и верује у њену материјалну моћ, без обраћања својих мисли и срца Господу Богу.

3) Не узимај узалуд имена Господада Бога своја.

Трећа заповест Божија нас учи да:

Не помињемо име Божије узалуд и у непристојним разговорима.

Не користимо непристојне речи кад говоримо о Богу.

Не кунемо се именом Божијим ради потврђивања беззначајног причања или чак и лажи.

Име Божије изговарамо само у молитви и увек са поштовањем. То је најсветије име од кога демони дрхте, којим се благосиљају личности и ствари, лече болести и освећују уста која га изговарају.

4) Сећај се дана одмора да га светикујеш; шест дана ради и обави све њослове своје, а седми дан је одмор Господу Богу твоме.

Четвртом заповешћу Бог је заповедио људима да раде и стварају. Такође, Бог четвртом заповешћу тражи од људи да светикују и празнују седми дан као дан одмора. То је дан када је Бог "одмарao" после стварања света и човека. Тада хришћани посвећују молитви. Одлазе у цркву на богослужења. Исповедају се и причешћују. Одлазе да чују верске поуке. Чине дела милости, онима који су у болницама, старима и немоћнима. Ако се дан одмора схвати као дан нерада и световних провода, онда тада није посвећен Господу, него опет нама.

Дан одмора код Израиљаца је била субота. Шабат, како се на јеврејском

језику каже субота, значи одмор.

Зашто ми, православни хришћани, сада празнујемо недељу, а не суботу, као дан одмора?

Некада је недеља била први дан у седмици, као што је сада то понедељак. Господ наш Исус Христос је у недељу васкрсао из мртвих и својим васкрсењем победио је последњег човековог непријатеља - смрт. Хришћанска православна Црква празнује Васкрсење Христово или Дан Господњи - њедељу, као дан који је за наше спасење најзначајнији догађај. Дело Божијег спасења људи је тим догађајем довршено. Тако је недеља уместо суботе постала наш дан одмора. Свака недеља је посвећена васкрсењу Христовом.

Хришћани поред недеље славе Господње, Богородичине и Светитељске празнике.

5) Поштуј оца своја и мајер своју, да ти буде добро и да дуго поживиш на земљи.

Деца су скupoцени дар Божији родитељима, за који ће одговарати пред Богом, ако са своје стране нису урадили све што је у њиховој моћи да децу упуне на добар пут. Дужност родитеља не састоји се само у телесном одгоју (јер и животиње то знају и чине са својим младима), већ и у духовном оплемењивању, васпитавању, чији је циљ изградити добре људе. Тај задатак родитељства није нимало лак и неважан, већ тежак, судбоносан и одговоран. Од деце се такође очекује да поштују, цене, слушају и воле своје родитеље. Преко њих Бог нам је дао живот, њиховом бригом и непроцењивим старањем и жртвама ми смо одрасли и васпитани. Ова заповест нас учи да поштујемо и све који, уместо родитеља, стоје са нама у сличном односу, нпр. родбину, кумове, духовнике, старешине, наставнике и др.

6) Не убиј.

Бог је створио човека и дао му живот. Живот је тако Божија својина. Што не можемо дати, немамо право ни одузимати. Бог забрањује да одузмемо људски живот силом или преваром, или да на било који начин угрозимо нашег ближњег. Убиство је грех и велика одговорност пред Богом. Убица другоме доноси смрт телесну, а себи смрт духовну. Бог забрањује сваку свађу, љутњу, мржњу, завист, свирепост и све оно што може довести до тога да се прекрши шеста Божија заповест. Убиством се руши највећа Божија заповест о љубави. Самоубиство је грех раван убиству.

7) Не чини ирељубе.

Седма Божија заповест нас учи да је блуд или разврат оно што разара брак, породицу, а у људима руши што је божанско. Ова заповест забрањује пре-

љубу (брачно неверство супружника) и свако противприродно задовољавање страсти. Затим, и све оно што би могло да подстакне ове жеље, пијанство, бесрамне речи и дела.

Циљ ове Божије заповести је да се сачува светост, чистота и срећа брачног живота.

8) Не кради.

Ова Божија заповест опомиње да не крадемо. Луди који краду називају се лопови.

— Шта је крађа?

Крађа је када тајно, на силу, на превару или без дозволе узимамо имовину која не припада нама. То се може десити у пљачки или лагањем сиромашних и невештих у куповини или продаји. То је живот од преваре, обмане и фалсификовања.

Шта од нас Бог очекује?

Да поштујемо туђу имовину, да будемо праведни у свим својим пословима.
Да живимо од свог рада и да помажемо наше ближње који су мање срећни.
Да будемо верни и марљиви.

9) Не сведочи лажно на ближњега свога.

Девета заповест Божија нас учи да не лажемо. Забрањује нам сваку превару, лажно сведочење, клеветање и све оно што није достојно человека. Човек је од Бога створен за истину и љубав.

10) Не тогели нишића што је туђе.

Оно што је туђе не припада нама. Себична жеља за нечим туђим ствара код човека завист. Кршењем ове заповести ствара се подлога за многе друге грешкове. Рђаве жеље производе рђава дела. Господ Исус Христос је рекао: "Из срца излазе зле мисли, убиства, прелубе, крађе, лажна сведочанства, хуле на Бога. Ово је што погани человека..."

Пажљиво прочитај сваку од наведених Заповести и покушај да опишеш како је ти разумеш. Како се оне могу применити у савременом свету у којем живимо? То је веома битно да разумеш, јер ако испуњавамо Божије заповести Бог се веома радује нама као својој драгој и послушној деци. Бог је заиста наш Отац, а ми смо у Христу Његова деца.